

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun.Chișinău, str.Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

17-Cl.Ah № 4-35/8-80

Anton

Curtea Constituțională
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu 28, MD-2004

Curtea de Apel Chișinău, vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate ridicată în cadrul procesului civil nr. 2a-1914/21, inițiat la cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N „Creditbun” S.R.L. către Popov Albert privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Anexă:

1. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în original.
2. Copia Încheierii din 11 noiembrie 2021.

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău

Anton Marina

10:05
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 89
" 24 " ianuarie 2022

CURTEA DE APEL CHIȘINĂU
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
CURTEA DE APEL CHIȘINĂU
2 19. IAN. 2022
Intrare Nr. S-516

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.2. Persoană juridică**

1. Denumire și sediu – *OCN CREDITBUN SRL, mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 5/3*

2. Numărul și data înregistrării – *IDNO 1010600007108, din 09.03.2010*

3. Numele administratorului – *Cojocaru Laurențiu*

5. Reprezentant – *Balmuș Mihai*

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

Cauza respectivă a fost examinată de către judecătorul Judecătoriei Ungheni, Constantin Chilian, care la data de 16.10.2020 a pronunțat dispozitivul hotărârii, nr. 2-763/2020, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a OCN „CREDITBUN” SRL către Popov Albert privind încasarea datoriei conform contractului de împrumut nr. 19PB6304 din 15.10.2019.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a conchis despre temeinicia acțiunii, pronunțându-se în favoarea admiterii parțiale a acesteia, și anume în partea încasării împrumutului. În rest, pretențiile reclamantului au fost apreciate ca fiind neîntemeiate. Judecătorul a constatat că reclamantul a fost decăzut din dreptul de a cere dobânda contractuală restantă și penalitatea. Sumele cerute de reclamant cu privire la încasarea dobânzii contractuale și penalității, în viziune primei instanțe, erau contrare cerințelor prevăzute la art. 15 alin. (7), (9) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013.

Nefiind de acord cu soluția dată de instanța de fond, OCN „CREDITBUN” SRL a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni, nr. 2-763/2020 din 16.10.2020, considerând că la examinarea cauzei prima instanță a aplicat art. 15 alin. (7), (9) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013, fără a ține cont de circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și greșit a concluzionat asupra netemeinicii pretențiilor.

Este de menționat că pe un caz similar judecătorul Judecătoriei Ungheni, Constantin Chilian a pronunțat o hotărâre identică (a se vedea nr. 2-746/2020 (2-20050190-51-2-12052020) din 16.10.2020). OCN „CREDITBUN” SRL a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar prin Decizia, nr. 2a-182/21 (2-20050190-02-2a-18012021) din 07.04.2021, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a decis că apelul este parțial întemeiat și urmează a fi admis.

Instanța de apel a constatat că dispozițiile art. 15 alin. (7) și (9) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202 din 12 iulie 2013 nu sunt incidente speței, deci instanța de fond a aplicat o lege ce nu trebuia să fie aplicată. În aceste împrejurări, Colegiul a conchis că apelantul-reclamant este îndreptățit la plata dobânzii aferente, cuantumul căreia urmează a fi calculat în corespundere cu art. 1244 din Codul civil.

Privitor la dobânda aferentă, instanța de apel a reținut că, potrivit art. 1244 alin. (1) și (3) din Codul civil, în baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobânzi, a cărei rată anuală nu poate depăși dublul ratei de referință CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părțile au stipulat rata dobânzii. În sensul prezentului alineat, rata de referință CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Națională a Moldovei, în baza cotațiilor orientative/ferme ale băncilor contribuții pentru plasarea mijloacelor bănești în lei moldovenești la alte bănci, pe termen de 12 luni. Rata dobânzii prin care se încalcă dispozițiile alin. (1) se reduce de drept până la rata maximă permisă conform alin. (1). Orice clauză contrară este nulă.

Considerăm că instanța de apel aplicând prevederile art. 1244 alin. (1) și (3) din Codul civil, la calcularea cuantumului dobânzii contractuale, n-a ținut cont de alin. (2) al aceluiași articol care prevede o excepție, și anume ***Interdicția prevăzută la alin. (1) nu se aplică dobânzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociațiile de economii și împrumut, organizațiile de creditare nebancară, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.***

² A stă parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

Considerăm că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, fiind aplicată legea care nu trebuia să fie aplicată, iar ulterior a apreciat greșit cuantumul dobânzii contractuale.

Aplicarea prevederilor art. 1244 alin. (1) și (3) din Codul civil, fără a ține cont de excepția prevăzută la alin. (2) al aceluiași articol, se regăsește și în practica unor instanțe de fond, iar în majoritatea cazurilor, hotărârile primei instanțe sunt menținute de către instanțele de apel. Astfel, în circumstanțele art. 276⁴ alin. (4) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova acestea au rămas irevocabile (a se vedea decizia CA Chișinău nr. 2a-1264/20 (2-19172067-02-2a-12052020) din 08.10.2020; decizia CA Chișinău nr. 2a-1748/20 (2-20014950-02-2a-10062020) din 27.10.2020 și decizia CA Cahul nr. 2-20041315-05-2a-19092020 din 04.12.2020).

Alte precedente sunt când atât instanța de fond, cât și instanța de apel au aplicat prevederi normative depășite (a se vedea decizia CA Chișinău nr. 2a-613/20 (2-19175508-02-2a-13022020) din 24.03.2020 și decizia CA Chișinău nr. 2a-614/20 (2-19166769-02-2a-13022020) din 05.05.2020) sau chiar abrogate până la constituirea situațiilor juridice deduse judecării (a se vedea decizia CA Chișinău nr. 2a-352/20 (2-19154156-02-2a-31012020) din 30.07.2020 și decizia CA Cahul nr. 2-20039137-05-2a-19092020 din 23.12.2020)).

La fel există precedent când în instanța de fond dosarul a fost examinat în ordine generală. După depunerea apelului motivat și achitarea taxei de stat, cererea respectivă de asemenea a fost primită în procedură generală cu fixarea datei ședinței, cu prezența părților. Ulterior, în legătură cu demisionarea din funcție a judecătorului, s-a dispus redistribuirea cauzei, iar examinarea cauzei a fost stabilită în procedură scrisă. Deși apelantul a depus cerere suplimentară, prin care a solicitat examinarea apelului în ordine generală, prin încheierea Curții de Apel Chișinău cererea respectivă a fost respinsă, fiind stabilit că nu sunt întrunite temeiuri pentru examinarea apelului în ordine generală (a se vedea încheierea CA Chișinău nr. 2a-2443/19 (02-2a-12983-13062019) din 04.03.2020).

Considerăm că deoarece, în cadrul procedurii de examinare a cererilor cu valoare redusă deciziile instanței de apel nu se supun recursului, ultimele pot pronunța decizii vădit neîntemeiate, fără ca acestea să poată fi atacate cu recurs, fiind încălcate astfel prevederile art. 20 din Constituție. Ca urmare, poate fi format un precedent de pronunțare a unor decizii neîntemeiate, iar legalitatea acestora să nu poată fi verificată în recurs. Or, potrivit art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

C. Obiectul sesizării³

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare:

Verificarea constituționalității sintagmei „**Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare**” din art. 276⁴ alin. (4) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, prin prisma corespunderii ei cu prevederile art. art. 16 alin. (2), 20, 23 alin. (2), 26 alin. (1) și (2), 54 alin. (1) și (3), 119 din Constituția Republicii Moldova.

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Excepția de neconstituționalitate se ridică din motivul că sintagma „**Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare**” din art. 276⁴ alin. (4) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova contravine prevederilor art. art. 16 alin. (2), 20 alin. (1) și (2), art. 26 alin. (1) și (2), art. 54 alin. (1) și (3) cât și art. 119 din Constituția Republicii Moldova.

Argumentăm aceste afirmații prin următoarele elemente de fapt și de drept

Prevederi relevante din Constituție:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

- (1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.
- (2) Forma de guvernământ a statului este republica.
- (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

- (1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.
- (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

- (1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.
- (2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 15

Universalitatea

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Articolul 16

Egalitatea

- (1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.
- (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

Articolul 20**Accesul liber la justiție**

- (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23**Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle**

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 26**Dreptul la apărare**

- (1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.
- (3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.
- (4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedesește prin lege.

Articolul 54**Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți**

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 119**Folosirea căilor de atac**

Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Ținând cont de prevederile constituționale menționate mai sus, considerăm că sintagma „*Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare*” din art. 276⁴ alin. (4) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova este neconstituțională din următoarele considerente.

Reieșind din sensul acestei sintagme rezultă că Deciziile instanței de apel prin care se resping pretențiile apelantului nu se supun nici unei căi de atac, astfel fiind încălcat dreptul la un recurs efectiv. Deci, ar rezulta că în situația dată instanța de apel este investită de lege să soluționeze definitiv și fără drept de atac o anumită cauză civilă, ceea ce este inadmisibil într-un stat de drept. Sintagma a cărei constituționalitate se contestă aduce confuzie în ceea ce privește aplicarea normelor de procedură, având în vedere faptul că potrivit art. 389 alin. (7) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, dacă cererea de apel se examinează în procedură generală „*Decizia instanței de apel poate fi atacată cu recurs în modul stabilit de prezentul cod*”.

Conform art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului „*Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.*”

La fel, pct. 1 al art. 6 din CEDO prevede că „*Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.*”

Astfel considerăm că sintagma contestată din norma art. 276⁴ alin. (4) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova încalcă atât egalitatea în fața legii, accesul liber la justiție și dreptul la apărare prevăzute de art. 16, 20, 26 din Constituția Republicii Moldova, cât și art. 6, 13 CEDO.

La fel, prin prisma art. 119 și 54 alin. (1) și (3) din Constituție, sintagma dată îngrădește exercitarea căii de atac, în condițiile în care această restrângere nu este proporțională, fiind posibilă în cazul deciziilor de apel pronunțate în procedură generală, și totodată aduce atingere însuși existenței dreptului respectiv.

Considerăm că deoarece, în cadrul procedurii de examinare a cererilor cu valoare redusă deciziile instanței de apel nu se supun recursului, instanțele de apel pot pronunța decizii vădit neîntemeiate, fără ca acestea să poată fi atacate cu recurs, fiind încălcate astfel prevederile art. 20 din Constituție. Ca urmare, poate fi format un precedent de pronunțare a unor decizii neîntemeiate, iar legalitatea acestora să nu poată fi verificată în recurs (a se vedea deciziile menționate anterior și anexate la prezenta sesizare).

Legea stabilește că, în cazul când instanțele judecătorești aplică în mod diferit o prevedere legală, Curtea Supremă de Justiție trebuie să asigure aplicarea corectă și uniformă a legislației de către toate instanțele judecătorești. Cât privește corectitudinea aplicării legii de către instanțe, instanțelor ierarhic superioare le revine competența de verificare, prin exercitarea căilor de atac împotriva hotărârii instanței de judecată (DCC nr. 7 din 17.01.2019, § 17).

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerința și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive în dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

Urmare celor menționate,

SOLICITĂM:

1. Admiterea prezentei sesizări.
2. Exercițarea controlului constituționalității sintagmei „*Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare*” din art. 276⁴ alin. (4) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova prin prisma corespunderii ei cu prevederile art. art. 16 alin. (2), 20, 23 alin. (2), 26 alin. (1) și (2), 54 alin. (1) și (3), 119 din Constituția Republicii Moldova.
3. Declararea ca fiind neconstituțională a sintagmei „*Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare*” din art. 276⁴ alin. (4) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

1. Încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, nr. 2a-2443/19 (02-2a-12983-13062019) din 04.03.2020.
2. Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, nr.2a-613/20 (2-19175508-02-2a-13022020) din 24.03.2020.
3. Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, nr.2a-614/20 (2-19166769-02-2a-13022020) din 05.05.2020.
4. Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, nr.2a-352/20 (2-19154156-02-2a-31012020) din 30.07.2020.
5. Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, nr. 2a-1264/20 (2-19172067-02-2a-12052020) din 08.10.2020.
6. Hotărârea Judecătorei Ungheni, nr. 2-746/2020 (2-20050190-51-2-12052020) din 16.10.2020.
7. Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, nr.2a-1748/20 (2-20014950-02-2a-10062020) din 27.10.2020.
8. Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul, nr.2-20041315-05-2a-19092020 din 04.12.2020).
9. Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul, nr.2-20039137-05-2a-19092020 din 23.12.2020).
10. Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, nr. 2a-182/21 (2-20050190-02-2a-18012021) din 07.04.2021.
11. Procura reprezentantului Balmuș Mihai.

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

ÎNCHEIERE

11 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul

Marina Anton

Judecătorii

Ion Secrieru și Liuba Pruteanu

Examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea depusă de apelantul O.C.N „Creditbun” S.R.L. cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N „Creditbun” S.R.L. către Popov Albert privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 16 octombrie 2020, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 14 mai 2020, O.C.N „Creditbun” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Albert Popov, solicitând:

-încasarea de la Popov Albert, în beneficiul O.C.N „Credit Bun” S.R.L. suma de 4988,70 lei - împrumutul restant, 1673,21 lei- dobânda contractuală restantă; 4739,27 lei- suma penalității contractuale restante, iar în total suma de 11 401,17 lei.

-încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că la 15 octombrie 2019, O.C.N „Creditbun” S.R.L. și Popov Albert au încheiat contractul de împrumut nr.19 PB6304.

Potrivit art. 1.1, creditorul acordă debitorului un credit sub formă de mijloace bănești cu dobândă în sumă de 5 000 de lei, iar debitorul se obligă să utilizeze creditorul conform destinației și să-l restituie conform graficului de rambursare. Rata dobânzii a reprezentat 0,43 % zilnic. Termenul creditului a fost stabilit pentru 12 luni, și anume – 15 octombrie 2019 – 15 octombrie 2020 (f. d. 8, pe verso). Valoarea total plătitibilă a creditului este de 10 237, 85 de lei, calculată în baza coeficientul dobânzii anuale (DAE) – 156,95 % (f. d. 9, pe verso).

Susține reclamantul că la 15 octombrie 2019, conform ordinului de eliberare nr. 840E7413-4 C94-4, Albert Popov a ridicat de la Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” suma de 4 925 de lei (f. d. 11). Pârâtul nu a efectuat nicio plată în contul împrumutului.

Relată reclamantul că la 17 februarie 2020, O.C.N „Creditbun” S.R.L. a trimis către pârât o cerere prealabilă întemeiată pe contractul de mai sus, cu privire la achitarea datoriei în mărime de 11 401,18 de lei. (f. d. 14). Solicitarea a fost recepționată de către Popov Albert la data de 20 februarie 2020 (f. d. 15).

Conform certificatul eliberat de către reclamant, la 28 aprilie 2020, Popov Albert avea următoarele achitări și datorii în baza contractului de împrumut nr. 19PB6304: a) Suma împrumutului restant – 4 988,70 de lei; b) Suma dobânzii contractuale restante – 1 673, 21 de lei, pentru perioada 17 noiembrie 2019 - 3 februarie 2020; c) Suma penalității contractuale zilnice – 4 739, 27 de lei, pentru perioada 15 decembrie 2019 - 3 februarie 2020 (f. d.13); 19. Pe baza celor menționate, societatea reclamantă a formulat prezenta cererea.

În drept reclamantul își întemeiază pretențiile în baza art. 774 alin. (1), 775 alin. (1), 776, 858 alin. (2), 875 alin. (6), 901 alin. (1) lit. e), f), alin. (5), 906 alin. (1), 934 alin. (1), (3), 947 alin. (1), (4), 953 alin. (2), 992 alin. (1), 1070 alin. (1), 1242 alin. (1), 1244 alin. (7), 1247 alin. (1) Cod civil, art. 39 alin. (11), 166, 167, 1825, 206 alin. (1) CPC, și a a solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Albert Popov în beneficiul O.C.N „Creditbun” S.R.L. a sumei de 4 988,70 de lei cu titlu de împrumut restant, 1 673,21 de lei cu titlu de dobândă contractuală

restantă, 4.739,27 de lei cu titlu de penalitate contractuală restantă, în total suma de 11.401,17 lei și suma de 342,03 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Ungheni, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Albert Popov în beneficiul OCN „Creditbun” SRL suma de 4.988,70 de lei cu titlu de împrumut restant și suma de 270 de lei cu titlu de taxă de stat. În rest, au fost respinse sumele cerute de OCN „Creditbun” SRL cu privire la încasarea dobânzii contractuale și penalității ca fiind contrare cerințelor prevăzute la art. 15 alin. (7), (9) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori și restul sumelor cerute de OCN „Creditbun” SRL cu titlu de taxă de stat.

La 9 noiembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, O.C.N. „Creditbun” S.R.L., reprezentată de Ștefan Omelianovici a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Ungheni, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de OCN „Creditbun” SRL, reprezentată de Ștefan Omelianovici ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 5 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, OCN SRL „Creditbun”, reprezentată de Ștefan Omelianovici a declarat recurs împotriva încheierii din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 9 martie 2021 OCN „Creditbun” SRL, reprezentată de Ștefan Omelianovici a depus recursul împotriva încheierii din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, și prin intermediul Direcției evidența și documentare procesuală a Secției civile a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și soluționarea prin decizie a problemei respective.

Prin decizia din 21 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de O.C.N. „Creditbun” S.R.L., reprezentată de Ștefan Omelianovici.

S-a casat încheierea din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a O.C.N. „Creditbun” S.R.L. către Popov Albert cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la etapa primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel, cu acordarea apelantului, O.C.N. „Creditbun” S.R.L. a unui termen de 5 zile, din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sânt, plus câte o copie pentru instanța de apel semnată conform exigențelor Legii de apelant sau de reprezentantul său și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 202,50 (două sute doi lei, 50 bani), explicând concomitent apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 27 iulie 2021 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ din 27 iulie 2021 al Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de O.C.N. „Creditbun” S.R.L., reprezentat de Omelianovici Ștefan, împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 16 octombrie 2020, în procedura cererilor cu valoare redusă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N. „Creditbun” S.R.L. către Popov Albert privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

S-a numit spre examinare apelul declarat de O.C.N. „Creditbun” S.R.L. pentru data de 11 noiembrie 2021, ora 09-00 în lipsa părților.

La 20 august 2021 reprezentantul O.C.N. „Creditbun” S.R.L., Balmuș Mihai, a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, prin care a solicitat emiterea unei încheieri privind controlul constituționalității a prevederilor *art. 276⁴ CPC*.

În motivarea cererii a indicat că, prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității a *art. 276⁴ CPC*, deoarece în cadrul procedurii de examinare a cererilor cu

valoare redusă deciziile instanței de apel nu se supun recursului, ultimele pot pronunța decizii vădit neîntemeiate, fără ca acestea să poată fi atacate cu recurs, fiind încălcate astfel prevederile art. 20 din Constituție.

Ca urmare, consideră apelantul că poate fi format un precedent de pronunțare a unor decizii neîntemeiate, iar legalitatea acestora să nu poată fi verificată în recurs.

Studiind materialele cauzei, Colegiul Civil consideră necesar de a admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, *însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîună pledoariile.*

Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei,

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Potrivit dispozițiilor art.135 alin.(1) lit.a) și g) al Constituției R. Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Colegiul a constatat că la 14 mai 2020, OCN „Creditbun” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Albert Popov, solicitând:

-încasarea de la Popov Albert, în beneficiul O.C.N „Credit Bun” S.R.L. suma de 4988,70 lei - împrumutul restant, 1673,21 lei- dobînda contractuală restantă; 4739,27 lei- suma penalității contractuale restante, iar în total suma de 11 401,17 lei.

-încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Ungheni, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Albert Popov în beneficiul OCN „Creditbun” SRL suma de 4 988,70 de lei cu titlu de împrumut restant și suma de 270 de lei cu titlu de taxă de stat. În rest, au fost respinse sumele cerute de OCN „Creditbun” SRL cu privire la încasarea dobînzii contractuale și penalității ca fiind contrare cerințelor prevăzute la art. 15 alin. (7), (9) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori și restul sumelor cerute de OCN „Creditbun” SRL cu titlu de taxă de stat.

La 9 noiembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, O.C.N „Creditbun” S.R.L., reprezentată de Ștefan Omelianovici a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Ungheni, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de OCN „Creditbun” SRL, reprezentată de Ștefan Omelianovici ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 5 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, OCN SRL „Creditbun”, reprezentată de Ștefan Omelianovici a declarat recurs împotriva încheierii din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 9 martie 2021 OCN „Creditbun” SRL, reprezentată de Ștefan Omelianovici a depus recursul împotriva încheierii din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, și prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a Secției civile a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și soluționarea prin decizie a problemei respective.

Prin decizia din 21 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de O.C.N „Creditbun” S.R.L., reprezentată de Ștefan Omelianovici.

S-a casat încheierea din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a O.C.N „Creditbun” S.R.L. către Popov Albert cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la etapa primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel, cu acordarea apelantului, O.C.N „Creditbun” S.R.L. a unui termen de 5 zile, din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii cîți participanți la proces sînt, plus cîte o copie pentru instanța de apel semnată conform exigențelor Legii de apelant sau de reprezentantul său și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 202,50 (două sute doi lei, 50 bani), explicînd concomitent apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 27 iulie 2021 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ din 27 iulie 2021 al Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de O.C.N „Creditbun” S.R.L., reprezentat de Omelianovici Ștefan, împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 16 octombrie 2020, în procedura cererilor cu valoare redusă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N „Creditbun” S.R.L. către Popov Albert privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

S-a numit spre examinare apelul declarat de O.C.N „Creditbun” S.R.L. pentru data de 11 noiembrie 2021, ora 09-00 în lipsa părților.

La 20 august 2021 reprezentantul O.C.N „Creditbun” S.R.L., Balmuș Mihai, a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, prin care a solicitat emiterea unei încheieri **privind controlul constituționalității a prevederilor art. 276⁴ CPC.**

În speță, obiectul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 276⁴ CPC.

Prin prisma art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova, în coroborare cu dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317- XIII din data de 13 decembrie 1994, rezultă că Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Colegiul atestă că obiectul excepției de neconstituționalitate face parte din categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către, apelantul O.C.N „Creditbun” S.R.L., care este parte a prezentului litigiu, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei.

Concomitent, s-a stabilit că o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile invocate de solicitant nu există, motiv din care cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi admisă.

Colegiul menționează că cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normei legale indicate supra, depusă de apelantul O.C.N. „Creditbun” S.R.L. constituie o prerogativă a părții din proces, iar prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către Curtea Constituțională, Colegiul ar dobândi prerogative improprie instanței judecătorești, ceea ce este inadmisibil.

Ce ține de acest aspect, Colegiul subliniază că obiectul apelului cu care a fost sesizată instanța de apel îl constituie hotărârea Judecătoriei Ungheni din 16 octombrie 2020, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N. „Creditbun” S.R.L. și s-a dispus încasarea de la Albert Popov în beneficiul OCN „Creditbun” SRL a sumei de 4 988,70 de lei cu titlu de împrumut restant și suma de 270 de lei cu titlu de taxă de stat. În rest, au fost respinse sumele cerute de OCN „Creditbun” SRL cu privire la încasarea dobânzii contractuale și penalității ca fiind contrare cerințelor prevăzute la art. 15 alin. (7), (9) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori și restul sumelor cerute de OCN „Creditbun” SRL cu titlu de taxă de stat.

Raportând aceste dispoziții la circumstanțele speței, Colegiul conchide că acesta nu este îndreptățit de a se expune asupra temeiniciei sesizării Curții Constituționale înaintate de către apelantul O.C.N. „Creditbun” S.R.L., instanța de apel reținând doar faptul că există incertitudine privind constituționalitatea prevederilor legale invocate ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, excepția este ridicată de către apelant care este parte la proces, condiții în care în temeiul dispozițiilor art.121 CPC instanța de judecată, urmează să sesizeze Curtea Constituțională.

Din aceste considerente, Colegiul conchide că odată ce apelantul este îndreptățit de a sesiza Curtea Constituțională, iar sesizarea acesteia adresată Curții urmează a fi expediată acesteia de către instanța, Colegiul conchide că în speța urmează a fi admisă cererea O.C.N. „Creditbun” S.R.L., cu expedierea sesizării Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate.

În conformitate cu art.12¹ CPC, art.art.269-270 CPC, Colegiul Civil,

d i s p u n e:

Se admite cererea depusă de O.C.N. „Creditbun” S.R.L. privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 276⁴ CPC, la apelul declarat de O.C.N. „Creditbun” S.R.L., în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N. „Creditbun” S.R.L. către Popov Albert privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu expedierea sesizării privind excepția de neconstituționalitate în adresa Curții Constituționale.

Se amână examinarea apelului depus de către O.C.N. „Creditbun” S.R.L. împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 16 octombrie 2020, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul
Judecătorii

COPIA RĂSPUNDE
CĂMĂRĂȘULUI

Marina Anton

Ion Secieru

Liuba Pruteanu

